

## ***DİSTANT TƏHSİL***

UOT 37.0

***Qanqa Nəriman qızı Nəsirova***  
*pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru*  
*UNEC "Sabah" qrupunun müəllimi*

### **DİSTANT TƏHSİLDƏ MÜƏLLİM VƏ VALİDEYNLƏRİN BİRGƏ ƏMƏKDAŞLIĞI**

***Ганга Нариман гызы Насирова***  
*доктор философии по педагогике*  
*преподаватель группы UNEC "Сабах"*

### **СОВМЕСТНОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО УЧИТЕЛЕЙ И РОДИТЕЛЕЙ В ДИСТАНЦИОННОМ ОБРАЗОВАНИИ**

***Ganga Nariman Nasirova***  
*doctor of philosophy in pedagogy*  
*lecturer at UNEC "Sabah" group*

### **COLLABORATION BETWEEN TEACHERS AND PARENTS IN DISTANCE LEARNING**

**Xülasə.** Pandemiya dönməində təhsilin yeni forması olan distant təhsilin həyata keçirilməsi üçün valideynlərin qarşısında müəyyən öhdəliklərin yerinə-yetirilməsi məsuliyyəti yaranır. Bunu ev şəraitində həyata keçirmək və övladlarına kömək etmək üçün məktəb və onun pedaqoji kollektivi tərəfindən valideynləri maksimum şəffaf və aydın təlimatlandırmaq lazımdır. Bəs təlim-tərbiyə prosesini birgə həyata keçirmək üçün müəllimlərlə valideynlərin birgə əməkdaşlığı necə qurulmalıdır?

– Valideynlər və müəllimlər arasında konstruktiv ünsiyyət üçün aşağıda qeyd olunan beş addım atılmalıdır:

- Addım 1 Anket vasitəsilə valideynlərin istəklərini dəqiqləşdirmək
- Addım 2. Valideynlərlə ünsiyyət qurmaq üçün cədvəl tərtib etmək
- Addım 3. Etibarlı münasibətlər qurmaq
- Addım 4. Rübün əvvəlində fənlərin öyrənmə məqsədlərini təqdim etmək
- Addım 5. Sosial media vasitəsi ilə valideynlərinizlə əlaqə saxlamaq

Ünsiyyətdəki ardıcılıq müvəffəqiyyətin açarıdır.

**Açar sözlər:** *distant təhsil, valideyn, müəllim, pedaqoji kollektiv, yeni təlim texnologiyaları*

**Резюме.** В период пандемии родители несут ответственность за выполнение определенных обязательств по внедрению дистанционного образования, которое является новой формой обучения. Чтобы делать это дома и помочь своим детям, родители должны получать как можно более прозрачные и ясные инструкции от школы и ее преподавательского состава. Но как учителя и родители должны работать совместно, чтобы вместе осуществлять образовательный процесс?

Для конструктивного общения между родителями и учителями необходимо предпринять следующие пять шагов:

- Шаг 1 Уточните пожелания родителей через анкету
  - Шаг 2. Используйте электронную таблицу для общения с родителями
  - Шаг 3. Постройте доверительные отношения
  - Шаг 4. В начале семестра представьте учебные цели предметов.
  - Шаг 5. Общайтесь с родителями через социальные сети.
- Последовательность в общении - залог успеха.

**Ключевые слова:** *дистанционное образование, родитель, учитель, педагогический коллектив, новые технологии обучения*

**Summary.** During a pandemic, parents are responsible for fulfilling certain obligations to introduce distance education, which is a new form of education. To do this at home and to help their children, parents should receive as transparent and clear instructions as possible from the school and its teaching staff. But how should teachers and parents work together to carry out the educational process together?

For constructive communication between parents and teachers, the following five steps need to be taken:

Step 1 Clarify the wishes of the parents through the questionnaire

Step 2 Use a spreadsheet to communicate with parents

– Step 3 Build trust

– Step 4 At the beginning of the semester, present the academic objectives of the subjects.

– Step 5 Communicate with parents through social networks.

Consistency in communication is the key to success.

**Key words:** *distance education, parent, teacher, teaching staff, new learning technologies*

Distant təhsil öyrənməyi daha yaxşı və əlçatan edən müasir bir texnologiyalardır. Bu kompüterin öyrənmə vasitəsi və internetin bir təhsil mühiti kimi istifadəsi ilə sıx əlaqəli olan yeni minilliyin formalaşmasıdır. Təhsilin yeni forması olan distant təhsilin həyata keçirilməsi üçün valideynlərin qarşısında müəyyən öhdəliklərin yerinə-yetirilməsi məsuliyyəti yaranır. Bunu ev şəraitində həyata keçirmək və övladlarına kömək etmək üçün məktəb və onun pedaqoji kollektivi tərəfindən valideynləri maksimum şəffaf və aydın təlimatlandırmaq lazımdır. Bəs təlim-tərbiyə prosesini birgə həyata keçirmək üçün müəllimlərlə valideynlərin birgə əməkdaşlığı necə qurulmalıdır?

Valideynlər və müəllimlər arasında konstruktiv ünsiyyət üçün aşağıda qeyd olunan beş addım atılmalıdır:

Addım 1 Anket vasitəsilə valideynlərin istəkləri dəqiqləşdirilməlidir.

Bəzi valideynlər övladının irəliləməsi barədə məlumat almaq üçün elektron poçta, bəziləri telefon danışıklarına, bəziləri isə WhatsApp-dan istifadə etməyə üstünlük verirlər. Ən rahat rabitə kanalını ən qısa müddətdə təyin etmək vacibdir. Bu isə təlim məlumat mübadiləsi yaradaraq ünsiyyəti səmərəli şəkildə qarşılıqlı olaraq təşkil etməyə imkan verəcəkdir.

Addım 2. Valideynlərlə ünsiyyət qurmaq üçün bir cədvəldən istifadə edilməlidir

– Valideynlərinizlə münasibətlərinizi planlaşdırın.

– Həftə, ay və ya rüb ərzində hansı məlumatların paylaşılacağını planlaşdırın və planlayıcıınıza yazın. Məsələn, akademik müvəffəqiyyət və şagird müvəffəqiyyəti həftədə və ya ayda

bir dəfə uşaqlara və valideynlərə təbrik kartları göndərməklə qeyd edilə bilər.

– Bir valideyndən və ya şagirddən bir sual və ya tələb gəldikdə, buna həssas yanaşılan bir müəllim olun.

– Mesajlar mehriban və məlumatverici olmalıdır, onda əksər valideynlər onları gözləyəcəklər. Ünsiyyət ardıcıl olmalıdır ki, valideynlər bunu izləyə bilsinlər.

– Aydın bir planlaşdırma olmadan müəllim ilə valideyn arasında ünsiyyət nizamsız olur. Bu, valideynlərin müəllimin suallarına və uşağın problemlərinə əhəmiyyət vermədiyini hiss etdirə bilər. Ünsiyyətdəki ardıcılıq müvəffəqiyyətin açarıdır.

– Addım 3. Etibarlı münasibətlər qurun

– Valideynlərinizlə güvən qurun. Bu, onları yalnız uşağın öyrənmə nəticələrində deyil, həm də öyrənmə prosesində də maraqlandıracaqdır. Bu vəziyyətdə, valideynlər uşaqlara ən böyük dəstək verəcək və uşaqlarda öyrənmə məsuliyyətini inkişaf etdirəcəklər.

– Tədris ilinin əvvəlində valideynlərdən uşağın təhsili ilə bağlı gözləntilərinin necə olacağını soruşa bilərsiniz.

– Sınıfda yeni işə başlamısınızsa, məktəbin ilk həftəsində valideynlərinizə oğlu, qızı, xarakterlərinin zəif, güclü cəhətləri və maraqları haqqında məlumat almaq, həmçinin öyrənmə prosesinin səmərəli təşkili üçün bir məktub göndərmələrini xahiş edə bilərsiniz. Bu yolla onlar haqqında daha çox şey öyrənəcəksiniz. Əlbəttə yuxarı sinif şagirdləri bu suallara özləri cavab verə bilərlər, ancaq valideynlərdən də məlumat almaq daha faydalı olar.

Addım 4. Rübün əvvəlində fənlərin öyrənmə məqsədlərini təqdim edin.

– Rübün əvvəlində fənn öyrənmə məqsədlərini hissə-hissə təqdim edəcək, əldə edilməsi ən çətin olanları vurğulayacaq və ümumiləşdirici işin vaxtını göstərəcək bir sənəd yaradın.

– Valideynlərinizə e-poçtla göndərin ki, ehtiyac olduqda ona müraciət edə bilsinlər.

Addım 5. Sosial media vasitəsi ilə valideynlərinizlə əlaqə saxlayın

Bir çox valideynin öz sosial media hesabları var, buna görə müəllim sinif hadisələri haqqında ümumi məlumat, Instagram və ya Facebook kimi sosial media saytlarından birinə tövsiyələr göndərə bilər və valideynləri bu səhifəyə dəvət edə bilər ki, onlar da məlumatlı olsunlar.

Valideynlərlə onlayn ünsiyyət qurarkən aşağıda qeyd olunan qaydalara riayət edilməlidir:

– səs tonunuzda diqqətli olun - səhv yozula biləcək, kinayə və qıcıqlandırıcı hallardan çəkinin:

– aydın və qısa bir tərzdə danışın

– müsbət ünsiyyətə üstünlük verin

– müxtəlif məsələləri müzakirə edin – öyrənmə müvəffəqiyyəti, qarşılaşan çətinliklər və s.

– hansı məlumatların, nə vaxt və kimlərlə paylaşılmalı biləcəyini anlamaq üçün şagirdlərinizin valideynləri ilə daha yaxından tanış olun.

– müəllim ilə qarşılıqlı əlaqə qaydaları barədə valideynlərlə razılaşmaq vacibdir. zəng saatlarını və mümkün rabitə kanallarını müzakirə edin (məsələn, poçt və söhbət).

– valideynlərə yalnız övladlarının təhsil fəaliyyətlərini təşkil etməkdə deyil, həm də asudə vaxtlarda kömək edə bilərsiniz. Valideynlərə,

uşağın təhlükəsizliyini, sosial şəbəkələrin istifadəsi, günün rejimi və uşağın kompüterlə işlədiyi vaxt barədə tövsiyələr vermək lazımdır.

– distant təhsil müddətində valideynlər ilə virtual valideynlik görüşləri planlaşdırıla bilər və uşaqların internet xidmətlərindən təhlükəsiz istifadəsini, məsafədən təhsilin xüsusiyyətlərini, asudə vaxtlarının təşkili variantlarını və uşağın müsbət emosional vəziyyətləri müzakirə edilə bilər.

Ailə mühiti mümkün qədər rahat və sakit olmalıdır. Bu, uşağın emosional fonunu tarazlaşdırmağa kömək edəcəkdir.

Aydın gözləntilər və ünsiyyət sərhədləri qurun. Şagird və valideynlər nə vaxt zənginizi gözləyə bilər? Lazım gələrsə sizinlə necə və nə vaxt əlaqə qura bilərlər? Xüsusi iş saatlarını təyin edin və onları yaxın vaxtda saxlayın ki, valideynlər onlarla nə vaxt əlaqə quracağınıza bilsinlər.

Valideynlərə İKT -dən istifadə etməyi öyrədin.

**Problemin elmi yeniliyi.** Pandemiya dönməmində distant təhsilin həyata keçirilməsində müəllim və valideynlərin birgə əməkdaşlığının ən yeni yolları

**Problemin praktik əhəmiyyəti.** Müəllim və valideynlərin birgə əməkdaşlığının şagirdlərin təlim nəticələrinə müsbət təsiri

**Problemin aktuallığı.** İKT-nin inkişafında distant təhsil ən səmərəli və nəticəyönlü olmaqla gələcəyə hesablanan təhsil növü kimi qiymətləndirilir.

#### **Ədəbiyyat:**

1. “Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası” - 24.10 2013

2. <http://www.obrazovanie-ufa.ru/Vuz/>

3. <http://portal.edu.az/>

4. <http://sia.az/ru/news/education/>

5 “Azərbaycanda distant təhsil: vəzifələr, perspektivlər”-- “Azərbaycan müəllimi” qəz., 2014, 24

yanvar

**E-mail:** ganga\_51@mail.ru

**Rəyçilər:** ped.ü.elm.dok., dos. S.Ə. Mustafayeva  
ped.ü.fəls.dok.,dos.N. Ə. Abdullazadə

**Redaksiyaya daxil olub:**11.03.2021